

BIBSYS Bibliografisk gruppe Referat

Sted: Trondheim Møtedato: 2006-10-03 Møtetid: kl. 10.00-16.00 Referent: Gøril Hesstvedt og Frank Haugen	
Til stede:	Tove Aursøy, Elin Stangeland, Frank Haugen og Gøril Hesstvedt Fra BIBSYS: Anita Ellerås
Forfall:	
Til: BIBSYS, BIM (BIBSYS interne metadatautvalg)	

Saker behandlet

S-2006/03 Mono/peri

Mono/peri for 'Status : Studentenes landsforbunds semesteravis...'

Publikasjonene har vært registrert monografisk og det er forespørsel om å endre til periodikum.

BIBSYS-praksis har vært at unummererte periodika ikke blir tatt som peri. Vi kan strekke oss langt for å finne en nummerering som kan aksepteres. I dette tilfellet har ikke enkeltheftene en nummerering, men årlig eller halvårlig utgivelse er sannsynlig.

Vedtak:

Bibliografisk gruppe aksepterer periodisk registrering dersom forslagsstiller kan verifisere en periodisitet gjennom kontakt med utgiver og periodisiteten er av en slik art at heftemottak vil være mulig.

S-2006/04 Bruk av 500-noten 'Fra 2002 utgitt kun online'

Håndboka 'Elektroniske ressurser : retningslinjer og regelverk' angir i kapitlet 'Trykt utgave opphører,

fortsetter online' at lenkefelt 776 skal benyttes for å vise relasjoner mellom ulike materialvarianter av periodika. I den samme håndboka i kapittel 'Lenking mellom poster for periodika. Generering av noter' står det: "Når du ikke kan uttrykke tilknytning til andre ressurser (Reviderte regler 12.7B8) gjennom lenkefeltene for periodika, må dette uttrykkes gjennom noter i MARC-felt 500. Dersom det på et senere tidspunkt blir registrert nye poster slik at du kan lage lenker, erstatter du 500-notene med aktuelle lenker". Et eksempel på en slik note er: 500 Fra 2005 kun utgitt online

'Opphørt med'-noten er ikke spesielt behandlet i den samme håndboka.

Vedtak:

Vi må skille mellom noter som relaterer seg til utgivelse og distribusjon (12.7B11), noter som relaterer seg til bibliografisk historikk og tilknytning til andre ressurser (12.7B8), noter som relaterer seg til andre materialtyper (12.7B16) og lenkefelter (i dette tilfellet 776).

Følgende tekstrevisjon gjøres i håndboka 'Elektroniske dokumenter : retningslinjer og regelverk', kapittel 'Lenking mellom poster for periodika. Generering av noter':

Forhold som gjelder utgivelse og distribusjon (12.7B11), skal uttrykkes gjennom noter i MARC-felt 500. Bibliografisk historikk og tilknytning til andre ressurser (12.7B8) skal uttrykkes gjennom noter i MARC-felt 500. For enkelte noter som gjelder tilknytning til andre ressurser har vi lenkefelt som erstatter disse. Når ressursen som omtales i noten har en post i BIBSYS, skal noten erstattes av tilsvarende lenkefelt. Blir innholdet i en ressurs utgitt i andre materialtyper (12.7B16), opplyses det om dette i note. Det kan være en generell note, men hvis det finnes poster på andre materialtyper i BIBSYS, skal lenkefelt 776 brukes for å uttrykke dette. Eksempler:

Beta (trykt utg.)

Opphørt med: 19(2005)nr 2

Fra 2006 kun utgitt online

Finnes også som: Beta (online)

Eksempelene i håndboken revideres.

S-2006/05 Bruken av 776 for monografier

Retningslinjene for bruk av MARC-felt 776 for monografier har vært uklar. BIBSYS følger praksis i OCLC og anbefaler at MARC-felt 776 brukes for monografiske reproduksjoner.

Vedtak:

MARC-felt 776 'Finnes også som' brukes for periodika. Det er også tillatt å bruke 776 for monografier, fortrinnsvis når den elektroniske versjonen er en reproduksjon av trykt utgave.

Teksten i BIBSYS-MARC og 'Elektroniske ressurser' revideres.

S-2006/06 1.1F Ansvarsangivelse og 245 \$c i BIBSYS-MARC

Generelt: BIBSYS referansegruppe for samlinger gjorde en del vedtak i mellom referansegruppemøtene i 2004 og 2005. Disse vedtakene er det referert til i vedlegget til sak 04:05 Orienteringssaker, som ble behandlet på møtet i Bodø våren 2005. Siden vedtakene ikke ble referert i

referatet fra dette møtet, er ikke vedtakene blitt fulgt opp i form av opprettinger i håndboks materialet.

Vedtak:

Teksten i aktuelle håndbøker oppdateres i henhold til de vedtak som er beskrevet i vedlegg til sak 04:05.

Meldt sak til møte angående ansvarsangivelse og 245 \$c.:

Vedtak:

Ny tekst i BIBSYS-MARC 245 \$c: Ved anvendelse av Katalogiseringsregler 1.1F5 og 21.30 hvor det er flere enn tre ansvarshavende med samme funksjon, skal bare den første nevnes i **245 \$c**. Ved **behov** kan øvrige ansvarshavende (men ikke veiledere til studentoppgaver), nevnes i 500-note. Det lages i så fall bi-innførsel på disse i (MARC-felt 700).

Eksempel:

500 \$a Øvrige medarbeidere: ...

500 \$a Blant medarbeiderne er: ...

500 \$a Øvrige redaktører: ...

S-2006/07 Revisjoner foretatt av Den Norske katalogkomite

Vedtak:

BIBSYS følger i prinsippet fortløpende opp, og implementerer endringer i det offisielle norske regelverket. Enhver endring skal likevel saksbehandles av BIBSYS bibliografisk gruppe for å sikre at endringene gjenspeiles i BIBSYS-hjelpemidler. Det er en forutsetning for implementering av regelverk at endringene ikke kommer i konflikt med systemtekniske forhold.

BIBSYS-hjelpemidlene skal revideres i henhold til vedtakene.

Bruk av forkortelsespunktum

I følge Katalogiseringsregler (Innledning til den norske utgaven) følges anbefalinger av fagnemnda i Norsk språkråd når det gjelder bruk av **forkortelsespunktum**. Siden den norske versjonen av Katalogiseringsregler ble utformet, har rettskrivningsreglene blitt endret på dette området.

Katalogkomiteén anbefaler at forkortelsespunktum brukes i henhold til de til enhver tid gjeldende rettskrivningsregler. Bruk av forkortelsespunktum får ingen konsekvenser for søking eller fortolkning av den bibliografiske beskrivelsen.

I henhold til endringer i reglene for bruk av forkortelsespunktum av 1998 skal nå følgende forkortelser skrives med punktum: ca., diam., jr., nr., pr., sr.

Forkortelser for målenheter og tid er unntak og skal ikke ha punktum: mm (millimeter), cm (centimeter), min (minutter), s (sekunder).

Forkortelsen f.Kr. og andre tilsvarende skal etter gjeldende rettskrivningsregler ikke skrives med mellomrom.

Vedtak:

BIBSYS implementerer de endringer som er foretatt i Katalogiseringsregler m.h.t gjengivelse av forkortelsespunktum. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne vedtak og avvik som ikke er i tråd med disse endringene. Ny tekst formuleres ved behov.

Portugisiske månedsnavn

Katalogiseringsregler (A.43E, B.15) rettes ifølge nasjonal rettskrivning når det gjelder portugisiske månedsnavn. Disse skal skrives med stor forbokstav.

Vedtak:

BIBSYS innfører bruk av stor bokstav for portugisiske månedsnavn. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne vedtak og avvik som ikke er i tråd med denne endringen og evt. ny tekst formuleres.

Felt 3 fra kapittel 9 (Felt for ressurstype og –størrelse, 9.3) i Katalogiseringsregler

I henhold til endringer i AACR 2, utgår felt 3 fra kapittel 9 (Felt for ressurstype og -størrelse, 9.3) i Katalogiseringsregler : reviderte regler for Elektroniske ressurser (kapittel 9) og Løpende ressurser (kapittel 12).

Vedtak:

Felt 3 for kapittel 9 (Felt for ressurstype og – størrelse paragraf 9.3) brukes ikke i BIBSYS. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne vedtak og avvik som ikke er i tråd med denne endringen og evt. ny tekst formuleres.

1.4D4 i katalogiseringsregler

I henhold til endringer i AACR2 utgår paragraf 1.4D4. Paragrafen omhandler forkortelse av forleggers, distributørs etc. navn når de forekommer i gjenkjennelig form i tittel- og ansvarsfeltet. I tillegg gir paragrafen anvisning om å forkorte personlig forlegger til initialer og etternavn. Det er blitt mer vanlig i biblioteksystemer å indeksere forlaget, og det ansees som lite heldig for søking med forkortelser som "Museet" o.l. Paragraf 1.4D2 gjelder fortsatt, dvs. at forleggerens, distributørens, etc. navn skal oppgis i den korteste formen som kan bli forstått og identifisert internasjonalt. Dette er nå hovedregelen for de tilfellene som ble dekket av 1.4D4, dvs. at de forkortes i mindre grad.

Vedtak:

Endringen implementeres i BIBSYS. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne vedtak og avvik som ikke er i tråd med denne endringen. Det lages ny tekst med eksempler som gir nærmere retningslinjer i fortolkningen av hva som er en forkortet og gjenkjennelig form av forleggers, distributørs, etc. navn etter 1.4D2.

Registrering av omfang på nettdokumenter

Katalogkomitéen har blitt bedt om å vurdere å innføre valgfrihet i registrering av omfang på

nettdokumenter. Hovedregelen i AACR2 og Katalogiseringsregler er at for elektroniske dokumenter med fjerntilgang skal ikke omfang registreres. Det er derimot innført en mulighet for å gjøre dette i AACR2, 9.5B3.

Katalogkomitéen går inn for at det også skal bli mulig å registrere omfang for elektroniske dokumenter med fjerntilgang i det norske regelverket. AACR2 9.5B3 og 9.5C3 oversettes til norsk.

Ny tekst til Katalogiseringsregler : reviderte regler for Elektroniske ressurser (kapittel 9) og Løpende ressurser (kapittel 12):

9.5B3. Valgfritt: Om ønskes, angis omfanget til en elektronisk ressurs som er tilgjengelig bare gjennom fjerntilgang. Det brukes en relevant betegnelse som fortrinnsvis tas fra underparagraf .5B i et av kapitlene i del I eller en betegnelse som er i vanlig bruk. Se også 9.5C3.

1 fotografi
6 fjernanalysebilder
1 lydfil
Nettsted
1 elektronisk tekst

9.5C3. Ved registrering av omfanget til en elektronisk ressurs som er tilgjengelig bare gjennom fjerntilgang, angis andre detaljer om ressursen (f.eks. filtyper) hvis de er lett tilgjengelige og anses å være viktige.

1 fotografi : digital, TIFF-fil
69 s. : digital, PDF-fil
3 lydfiler : digital, mp3-fil
1 elektronisk tekst : HTML-fil

Kan ikke slike karakteristika gis kortfattet, registreres de i note (se 9.7B10).

Vedtak:

Endringen implementeres i BIBSYS. Siden 9.5B3 i Katalogiseringsregler er en valgfri regel, er det ikke obligatorisk å registrere omfang for ressurser med fjerntilgang. BIBSYS-hjelpemidlene gjennomgås med tanke på å fjerne eller revidere vedtak og avvik som angår innføringen av 9.5B3 og 9.5C3. Det lages evt. nærmere retningslinjer for i hvilke tilfeller det kan være formålstjenlig å registrere omfang.

S-2006/08 Autoritetsregisteret for personnavn i BIBSYS

Sak fremmet på bakgrunn av at kvaliteten på autoritetsfilen er synkende. Vanlige feil er: Flere autoritetsposter for samme person og flere personer registrert på samme autoritetspostpost.

Det er ønske om å kunne legge inn tilleggsopplysninger på en navneform også når det ikke er dublering av navneform i autoritetsfilen. Videre er det ønske om at BIBSYS setter inn ressurser for å rette opp feil.

Vedtak:

Bibliografisk gruppe erkjenner at det oppstår for mange feil i autoritetsfilen, men går ikke inn for å arbeide med oppgradering på det nåværende tidspunkt. Saken oversendes BIBSYS interne metadatautvalg for vurdering.

S-2006/09 Bøker med flere utgivelsessteder, forlag og ISBN

Sak fremmet ang. utgivelsessteder, forlag og ISBN. Rekkefølgen av utgiverstedene slik de står listet i dokumentene, fører til at vi ofte registrerer et fjerntliggende utgivelsessted fordi det er listet først. Det som oppfattes som mest relevant blir ikke registrert fordi vi bare registrerer utgiveropplysninger for det som er nevnt først.

Vedtak:

Bibliografisk gruppe anbefaler å registrere relevante opplysninger vedrørende utgivelse i note dersom de ikke kvalifiserer for registrering i MARC-felt 260.

Eksempel:

260 \$a Dhaka \$b University Press
500 Blant øvrige utgivere: London : Zed Books

Kommentar til vedtaket:

Alternativ trykkangivelse i note ble drøftet (9/10.11.94), og er listet i 'BIBSYS –vedtak og –avvik', kapitlet 'Parallele utgaver i BIBSYS'.

S-2006/10 Registrering av ISBN for vedlegg på hovedpost

Saken gjelder problemer når ISBN tilhørende vedlegg feilaktig blir grunnlag for bestilling. Forslag går ut på å lage regler for hvilke ISBN som skal legges på en post, og at bilag med egne ISBN registreres separat.

Vedtak:

Bibliografisk gruppe anser saken for å være et EDI-spørsmål, og må løses i henhold til dette. Det anbefales å sende endringsforslag for forbedret funksjonalitet i bestillingsfunksjonen. BIBSYS opprettholder alle muligheter i henhold til katalogiseringsregel 1.5E for registrering av bilag.

S-2006/11 Valg av nettlenker ved registrering av e-ressurser

BIBSYS anbefaler at URI viser direkte til ressursen som er beskrevet i den bibliografiske posten. Dette viser seg å være uheldig dersom en slik URI er mindre bestandig enn URI'en som viser til en 'omslagsside/container' eller en hjemmeside for den aktuelle ressursen. Ved å vise direkte til dokumentet kan man også miste vesentlig informasjon, for eksempel sammendrag som er vist på en slik side.

Vedtak:

Hovedregelen er at en URI skal vise direkte til ressursen som er beskrevet i den bibliografiske posten.

Det skal vanligvis ikke lenkes til andre kilder, slik som 'omslagsside/container' og det skal **ikke** lenkes generelt til en korporasjons hjemmeside.

Dersom lenking direkte til ressursen medfører vesentlige ulemper, for eksempel at lenken blir mindre bestandig eller at man går glipp av sammendrag eller arkiv på en tidsskriftside, kan katalogisator allikevel velge å lenke til en 'omslagsside/container' eller til en tidsskriftside.

Eksempler på sider det kan lenkes til:

Omslagsside/container

Startside

Metadataside

Arkivsider

Tidsskrifters hjemmesider

S-2006/12 Translitterasjon av russisk / kyrillisk

Avvik til vedtatte kyrilliske transkripsjonstabeller er ikke registrert som vedtak og foreligger kun i papirbaserte hjelpemidler. Vedtaket som følger er en oppsummering av eksisterende praksis.

Vedtak:

BIBSYS følger ISO-R9/, 2. utg. 1968 for russisk/kyrillisk.

Tabell 1 omfatter bare det russiske alfabetet og BIBSYS har ett avvik til denne tabellen:

Tabell 1, tegn 22 skal i russisk translittereres som ch

Tabell 2 omfatter alle de slavisk/kyrilliske alfabetene, inkludert det russiske. Avvik til russisk tegn 22 i tabell 1 er med. Dette tilsvarer tegn 35 i den slaviske tabellen. I tillegg til det russiske, fins det avvik til tegn i andre slaviske alfabeter.

Tabell 2, tegn 4 skal i ukrainsk og hviterussisk translittereres som h

Tabell 2, tegn 14 skal i ukrainsk translittereres som y

Tabell 2, tegn 15 skal i ukrainsk og hviterussisk translittereres som i

Tabell 2, tegn 35 skal i russisk, ukrainsk, hviterussisk og bulgarsk translittereres som ch

Tabell 2, tegn 40 skal i bulgarsk translittereres som st med hake over s ('hacek, caron')

Tabell 2, tegn 41 skal i bulgarsk translittereres som u med bue ('breve')

Tabell 2, tegn 48 skal i bulgarsk translittereres som a

S-2006/13 Supplement til online-tidsskrifter

Det viser seg å være varierende praksis mht registrering av supplementsnummer til online-tidsskrifter. For trykte tidsskrifter er det vanlig å registrere supplementer som har egen nummerering med egen post og lenking til hovedtidsskriftet. Parallell praksis for online-tidsskriftene er ikke gjennomført. Dette fører til problemer i utlånsammenheng hvor publikum ikke ser at supplementene er tilgjengelig

online, og bestiller papirutgave.

Vedtak:

Supplementer til online tidsskrifter skal katalogiseres som egne poster dersom de har eget ISSN og/eller egen nummerering. MARC-felt 770/772 brukes for å registrere lenke mellom tidsskrift og supplement.

Når katalogisator skiller ut et supplement i egen post, skal det sendes melding (Meldkat) til eierbibliotekene så de kan knytte seg til nyopprettet post for supplementet.